

Welkom bij Honden Unief Leuven!

Lessuren

Donderdag:

Pups - Juniors - Prog 1	19.30u tot 20.15u
A - B & C Klas	20.30u tot 21.15u
Debutanten, GP & Recreanten	21.30u tot 22.15u

Zondag:

Pups - Juniors - Prog 1	09.00u tot 09.45u
A - B & C Klas	10.00u tot 10.45u
Debutanten, GP & Recreanten	11.00u tot 11.45u

Elke 3^e zondag van de maand wordt er een informatie-sessie gegeven voor nieuwe geleiders.

- De Honden Unief Leuven vzw streeft ernaar om baasjes en honden te begeleiden naar een leuke en aangename verstandhouding voor beide. We helpen de baasjes en de hond elkaar te begrijpen.
- Bovendien hopen we uiteraard om baas en hond te kunnen stimuleren om steeds verder te willen gaan en zich te verbeteren. We streven er bovendien naar om onze wedstrijdspelers zo goed mogelijk te begeleiden en onze honden steeds uitdagingen te bieden.
- Doch het belangrijkste doel is om baas en hond op een aangename manier met elkaar te leren werken en een aangename hond in onze samenleving te helpen vormen.

Wat brengen we mee naar de les?

- Onze lidkaart: Deze kan steeds opgevraagd worden. Zij moet ook kunnen getoond worden bij het deelnemen aan de overgangsproeven en andere clubactiviteiten.
- Leiband en halsband: voor pups wordt een vaste leiband aangeraden. Voor volwassen of jonge honden zijn sliplijntjes toegelaten.
- Leiband: de ideale lengte is +/- 125 cm.
- Apportteervoorwerp: dit is een voorwerp waar onze hond graag mee speelt en terug brengt naar zijn baasje. Dit is best steeds hetzelfde voorwerp en wordt alleen gebruikt samen met het baasje.
Best thuis niet laten rondslingeren zodat de hond er niet steeds aan kan.
- Speelgoedje en/of snoepjes: dit dient om onze hond mee te belonen. Dit mag zijn lievelingspeelgoedje zijn. De beloning is datgene waarvoor onze hond "werkt"!
- Biologisch afbreekbare "poepzakjes" om eventuele "hoopjes" op te rapen. Deze zijn eveneens in de kantine verkrijgbaar tegen betaling.
- Ons goed humeur. Dit is het belangrijkste van allemaal!
Onze hond zal zich steeds afstemmen op ons humeur. Als wij positief en enthousiast zijn is onze hond dit ook. :-)

Vorbereiding op de lessen.

- Kom niet naar de les met een hond die pas gegeten heeft. Hij zal minder aandachtig zijn.
- Laat je hond VÓÓR de les zijn behoeftes doen. Hij zal zich rustiger gedragen en kan zich tijdens de les veel beter concentreren op wat er van hem gevraagd wordt.
- Kom steeds wat vroeger naar de les en laat je hond eerst uit op onze plasweide.

Wat studeert onze hond?

- Het verschil tussen "belonen" en "berispen". Dit is wat de basis vormt voor een goede opvoeding.
  - Sociaal worden d.w.z. geen angst of agressief gedrag vertonen tegenover andere honden of personen.
  - Het opbouwen van een goede verstandhouding tussen hond en baas.
  - Het correct uitvoeren van een reeks "bevelen".
-
- Zit: de hond gaat zitten waar hij zich op dat moment bevindt.
  - Voet: de hond komt naast de linkervoet van de geleider zitten.
  - Zit vóór: de hond komt perfect recht voor zijn baas zitten.
  - Liggen: de hond gaat liggen waar hij zich op dat moment bevindt.
  - Staan: de hond neemt de "rechtstaan" houding aan waar hij zich op dat moment bevindt.
  - Komen: de hond stopt de activiteit en komt rechtstreeks naar zijn baas.
  - Apport: de hond gaat, na het bevel van zijn baas, het weggegooide voorwerp halen en brengt dit naar zijn baas.
  - Los: de hond laat het geapporteerde voorwerp los.
  - Vast: de hond houdt het geapporteerde voorwerp vast.
  - Volg: de hond volgt naast de geleider.
  - Plaats: de hond gaat naar de plaats die eerder door de baas werd aangeduid als "zijn plaats".

Voor elk hierboven vermeld bevel mag een ander woord gebruikt worden. Zolang dit korte woorden zijn, goed verstaanbaar en duidelijk verschillend.

Het thuis oefenen mag steeds, maar er is één gulden regel: men overdrijft niet.

Het instinct van onze hond

Honden stammen af van de wolf en hebben nog grotendeels dezelfde instinctieve gedragsregels.

Honden zijn in de eerste plaats **sociale** dieren. Zij hebben de behoefte om deel uit te maken van een groep, DE ROEDEL. Niet alleen uit nood aan gezelschap, maar vooral om te voorzien in hun levensbehoud.

Het is de zekerste manier om te zorgen voor eten (jacht) en bescherming (samen sterk) en taakverdeling bij de verzorging van het nageslacht.

Wat de baas moet weten

Wij zijn het pleeggezin geworden voor onze hond.

De grootste fout die wij daarbij kunnen maken is van onze hond verwachten dat hij een beetje zal denken en voelen zoals wij.

Wij mogen hem niet "vermenselijken". Integendeel, het is onze taak er voor te zorgen dat ons gezin zijn roedel wordt, waar hij een "hond-waardig" bestaan kan leiden; waar hij de rust, orde en veiligheid vindt die hij vanuit zijn instinct al kent en dus ook het best begrijpt.

Wij moeten zelf een beetje leren denken als een hond om beter rekening te houden met zijn reacties en zijn behoeften.

Hoe beter wij beantwoorden aan dat beeld van betrouwbare roedelleider, hoe beter hij zich bij ons thuis zal voelen en de huisregels zal aanvaarden.

Het A B C van de hondenopvoeding

Om de rust, orde en samenwerking in de roedel te verzekeren wordt het leven er geregeld door een aantal gedragsregels, die door alle leden dienen gerespecteerd te worden:

De belangrijkste beslissingen worden genomen door de **roedelleider** of alphahond. Hij is daardoor in feite verantwoordelijk voor het levensbehoud van de ondergeschikte leden.

De andere honden respecteren zijn gezag.

DOMINANTIE = voortdurend strijd voeren om het leiderschap.

VRIJWILLIGE ONDERWERPING = aanvaarden van de rangorde en de rechten van de rang-hogere.

In ons gezin bestaat ook een rangorde: de volwassenen, de kinderen en onderaan de dieren.

A. Aanvaarden van de rangorde - Respect voor de rang-hogere

Als gevolg van zijn status wordt de rang-hogere gerespecteerd en geniet hij een aantal voorrechten.

De rang-hogere wordt begroet, laagste in rang gaat altijd naar de rang-hogere.

- Ga niet naar je hond toe bij het thuiskomen of opstaan 's morgens. De hond moet jou zelf komen begroeten.
- Opgepast: als kinderen naar de hond toegaan (of kruipen) om te spelen, stellen zij zich ondergeschikt op.
- Respecteer ook de rustplaats van uw hond.
- Gebruik zijn nest of bench niet om hem te straffen.
- De rang-hogere kiest de zit- en ligplaats. Hij heeft recht op zijn eigen territorium. De baas kiest zijn zetel, de hond moet plaats maken. De hond mag niet in de weg blijven liggen vb. in de deuropening.

- De rang-hogere heeft voorrang bij het eten en hij mag het beste stuk kiezen. De baas eet eerst en de hond mag hem daarbij niet storen of komen bedelen.
- De hond krijgt nooit rechtstreeks eten van de tafel.
- De rang-hogere moet zorgen voor de veiligheid van de roedel en verkent eerst het terrein. De baas gaat eerst door de deur en bepaalt wanneer een straat wordt overgestoken; langs welke kant een boom of paal wordt voorbijgegaan, enz.

De roedelleider heeft al zijn aandacht nodig om waakzaam te zijn, prooien te zoeken en te jagen. Hij kan er niet op letten of de anderen hem wel volgen, niet in problemen geraken enz.

De andere honden moeten zelf zorgen dat zij de troep volgen of de jacht niet verstoren. Zij letten op het gedrag van de roedelleider en passen zich onmiddellijk aan. Zij steunen enkel op zijn oordeel om te weten welke verdere actie moet ondernomen worden: jacht, aanval, vlucht of negeren.

De goed opgevoede hond moet steeds letten op zijn baas, hem volgen en zijn instructies uitvoeren. **HIJ VORMT EEN TEAM MET ZIJN BAAS.**

De rang-hogere moet de behendigste en de slimste blijven.

De hond zal regelmatig leden van het gezin uitdagen en testen of hij van hen kan winnen, door b.v. een bevel te negeren, iets te gappen, aan de leiband te sleuren, boven jou trachten uit te komen door op iets op te klimmen enz...

Iedere keer dat hij zijn zin kan krijgen, verlies je een stukje status.

Iedere keer dat je verliest, moet je nagaan hoe dit in de toekomst kan vermeden worden.

De rang-hogere beslist of het territorium moet verdedigd worden en of tot de aanval moet worden overgegaan.

- Een hond die blaffend het tuinhek en de straat als territorium verdedigt, voelt zich niet beschermd door zijn baas.
- De baas bepaalt wie het huis mag binnenkomen. De hond mag zich niet opdringen aan het bezoek en mag niet om aandacht zeuren.

B. Bevelen geven, Belonen en Berispen

Via een bevel maken wij onze hond duidelijk wat wij van hem verwachten.

Wat is een goed bevel?

Een goed bevel is kort, kordaat en gebiedend.

Gebruik steeds hetzelfde woord voor dezelfde opdracht.

Eerst de aandacht trekken met de naam, daarna volgt het bevel.

Ook de toon van het bevel is belangrijk.

Gebruik een vriendelijke toon voor bevelen die de hond moeten (mee)lokken vb. volg, kom, zit voor...

Dwingende bevelen zijn bevelen die de hond moeten immobiliseren vb. voet, zit, sta, af, blijf...

Bij niet uitvoeren: correctie door 1x herhalen van het bevel, gevolgd door een beloning.

Dus nooit drie of vier maal hetzelfde bevel herhalen of bedelen opdat de hond jouw bevel toch zou opvolgen.

Een hond leert door ervaringen. Hij zal iets doen en daaruit een positief of negatief resultaat krijgen, een goede of slechte ervaring. Dat resultaat zal hij onthouden en alleen de goede resultaten trachten te herhalen.

Hoe Belonen?

Belonen en prijzen van de hond is belangrijker voor de opvoeding dan berispen. Beloon uw hond veel; vooral om iets nieuw aan te leren. Snoepjes zijn een zeer goede beloning.

Gebruik hondentaal

Aaien, vooral op flanken en rond de snuit (= likken), schouderklopje;

Met enthousiasme, met hoge vriendelijke stem (= piepen): „Braaaaaf!! , Flinke jongen!! , Jaaa!! , Goedzo!! ”

Even stoeien om te tonen dat alles OK is.

Praten: de opgewekte toon is belangrijk, niet de inhoud.

Iedere oefening wordt beëindigd met een goede uitvoering én met de daarmee gepaard gaande beloning, waardoor de hond er een goede herinnering aan bewaart.

Desnoods wordt de oefening daarvoor iets gemakkelijker gemaakt.

De baas krijgt zo een hond die graag werkt en zijn baas beloont met een kwispelstaart.

Hoe Berispen?

Gebruik hondentaal met de gradatie die honden ook gebruiken:

- grom: "nee", "mag niet" = waarschuwing, met grommend geluid achteraan in de keel.
- blaf: "FOEIIIIII" = afkeuring (blaffend uitgesproken),
- beet: een lichte tik in de flank of een ruk aan de halsband = zachte beet.

De bedoeling van een berisping is vooral de hond te doen schrikken.

Belonen zowel als berispen moet 'op heterdaad' gebeuren

Daarenboven moet dit gebeuren op de plaats van het voorval, d.w.z. de baas moet het zien gebeuren en op de seconde na direct reageren.

Belonen doet men onmiddellijk na een berisping, zodra het foute gedrag wordt stopgezet.

Het is zeer belangrijk dat de hond het juiste verband legt tussen wat hij net gedaan heeft en uw reactie daarop:

- Vb. Een hond die naar jou komt en je begroet bij je thuiskomst wordt beloond en niet berispt omdat hij iets kapot heeft gedaan.
- Vb. Een ontsnapte hond die pas na een kwartier terugkomt wordt beloond omdat hij is teruggekomen en niet berispt omdat u een kwartier hebt staan roepen.

Ongewild belonen

Wij kunnen onze hond onbewust belonen, hoewel wij zijn gedrag op dat ogenblik juist afkeuren. Eens onze hond ondervindt hoe hij een gunstig resultaat bekommt zal hij echter het „ongewenst gedrag“ herhalen.

Hierdoor komt de baas onder appèl van zijn hond.

Voorbeelden van ongewild belonen:

- Naar de hond toegaan 's nachts als hij jankt: hij wil de roedel verzamelen en de baas beloont hem door te komen.
- Met de hond gaan spelen wanneer hij hierom komt bedelen.
- Achter hem aanjagen als hij een kledingstuk heeft gepakt.

C. Consequente leiding.

Van de roedelleider wordt verwacht dat hij consequent is (d.w.z. zichzelf nooit tegenspreekt) en betrouwbare en herkenbare beslissingen neemt.

Zoniet voelt de ondergeschikte zich onveilig en zal dan het leiderschap betwisten.

In de natuur wordt wie de regels niet respecteert berispt.

Wanneer een hond denkt aanspraak te kunnen maken op een hogere plaats in de rangorde, wordt de opstandeling kordaat "op zijn plaats gezet", desnoods gaat men over tot een gevecht.

Blijf consequent met jezelf = de baas mag zichzelf nooit tegenspreken:

- Iets wat de hond wordt toegestaan, mag hij altijd.
- Wat hem verboden is, mag hij nooit.

Blijf consequent met de andere gezinsleden: alle gezinsleden moeten dezelfde

regels toepassen. Er moet dus vooraf overlegd worden wat wij van de hond zullen dulden en wat niet.

Blijf consequent bij de keuze van zijn speelgoed: hij mag nooit spelen met oude schoenen of oude kleding, of speelgoed van de kinderen.

Blijf altijd de baas: je moet er voor zorgen steeds rang-hogere te blijven t.o.v. de hond, iets dominanter te zijn dan hij.

Blijf altijd de baas: geef geen bevel indien je de uitvoering niet kan afdwingen want jouw hond mag niet leren dat hij het bevel kan negeren.

Blijf altijd de baas: hij mag nooit zelf beslissen je opdracht af te breken of te negeren. Elk bevel wordt stopgezet door een nieuw bevel.

Blijf altijd de baas: geef nooit toe aan zijn gebedel (voor eten) of zijn gezeur (om te spelen of om aandacht).

Wees kortdaat: berisp zodra de overtreding wordt vastgesteld en in verhouding tot de "inbreuk".

MAAR blijf correct: een berisping moet kort van duur zijn en stopt zodra het foute gedrag niet wordt verder gezet.

Leer zijn deemoedig gedrag herkennen = hij geeft zijn fout toe.

Nooit blijven berispen (zie: blijf ridderlijk).

Zorg voor een beloning na de berisping: moedig de hond aan om het gewenst gedrag te vertonen en maak het dan weer goed (een aai of een beloning met de stem). Het staartje moet weer kwispelen.

Blijf ridderlijk: Verlies nooit het noorden:

Onredelijk kwaad worden brengt de hond niets bij!

Integendeel, hij leert hieruit dat zijn baas onbetrouwbaar is.

Hem blijft dan nog enkel angstbijten over om zich te verdedigen.

Mishandeling, slaan of schoppen zijn uit den boze.

Dit is geen hondentaal en wordt door hem zelfs niet begrepen.

D. Spel en Apport.

Elke hond heeft behoefte aan activiteit. Anders gaat hij zich vervelen en wordt onhandelbaar. Gewoon elke dag een "blokje om" wandelen gaat vlug vervelen.

Allerlei vormen van spel zullen een uitdagende activiteit vormen voor je hond.

TREKSPELLETJES: dit is een handig middel om de krachtmetingen van je hond onder controle te krijgen.

Let daarbij op volgende voorwaarden:

- Speel alleen met "uw speeltjes" en houd deze in uw bezit. De hond mag er nooit vrij mee kunnen spelen.
- De baas beslist wanneer er gespeeld wordt. Geef nooit toe aan zijn gebedel.
- Bij trekspelletjes laat je de hond af en toe winnen, anders verliest hij zijn belangstelling, maar het laatste spelletje wordt door de baas gewonnen, die dan "zijn speeltje" meeneemt.
- Gebruik desnoods een lange lijn zonder slipketting om te verhinderen dat de hond gaat lopen.

Gaandeweg zal deze oefening verder uitgebouwd worden tot een APPORT - oefening, waarbij een speeltje wordt opgehaald en teruggebracht.

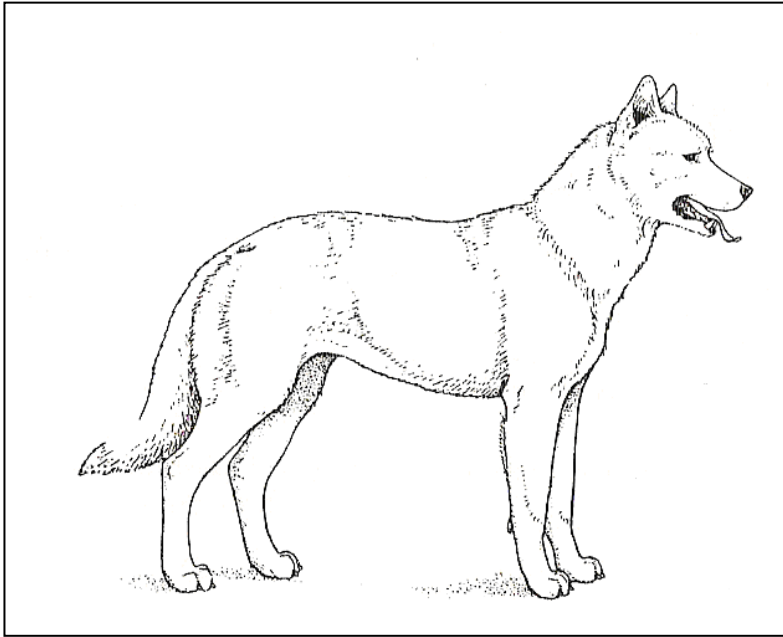
E. Lichaamstaal

De plaats in de rangorde wordt duidelijk gemaakt aan de andere honden via dominant of onderdanig gedrag.

Honden gebruiken lichaamstaal om elkaar berichten te geven en gebruiken daarbij de stand van de oren, de manen en staart, het tonen van de tanden en likken, het maken van grommende geluiden en het verspreiden van geurvlaggen.

De baas moet er voor zorgen dat hij de gebaren en houdingen van zijn hond leert begrijpen.

De baas zal zelf steeds dezelfde woorden of gebaren gebruiken bij het geven van commando's.

Ontspannen

Oren overeind, hoofd hoog, mond enigszins open, tong zichtbaar.

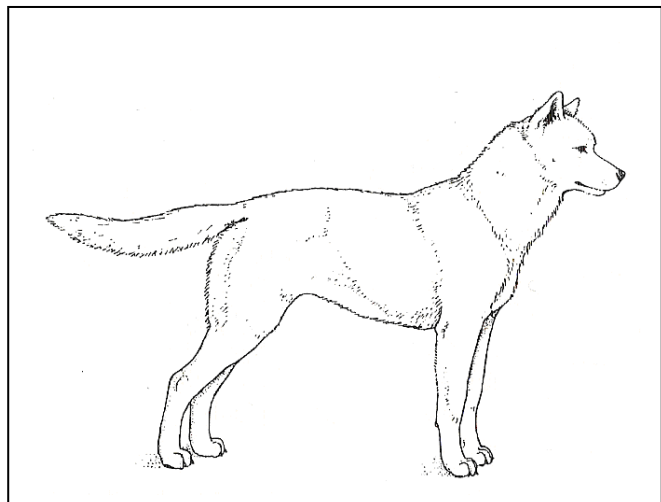
Ontspannen houding, gewicht rust op de platte voeten. Staart naar beneden en ontspannen.

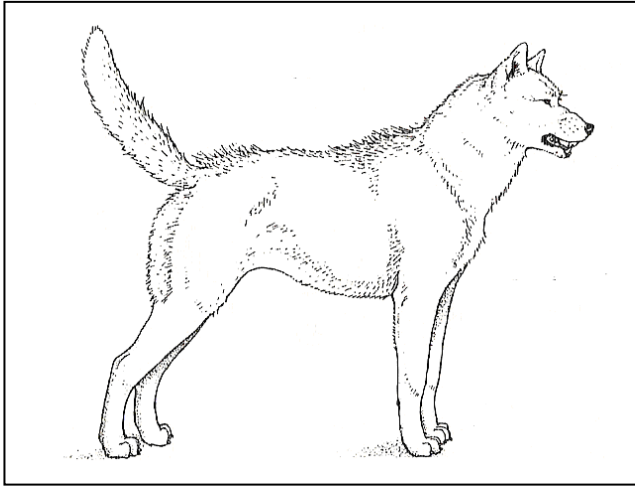
Deze signalen duiden op een ontspannen, tevreden hond die zich nergens druk om maakt en zich niet bedreigd voelt door de gebeurtenissen in zijn onmiddellijke omgeving

Alert

Oren naar voor gericht, ogen wijd open. Gladde neus en voorhoofd. Mond gesloten. Staat enigszins naar voor gebogen (gewicht rust op de tenen), staart horizontaal.

Wanneer iets interessants het territorium betreedt, duiden deze signalen erop dat de hond alert is.

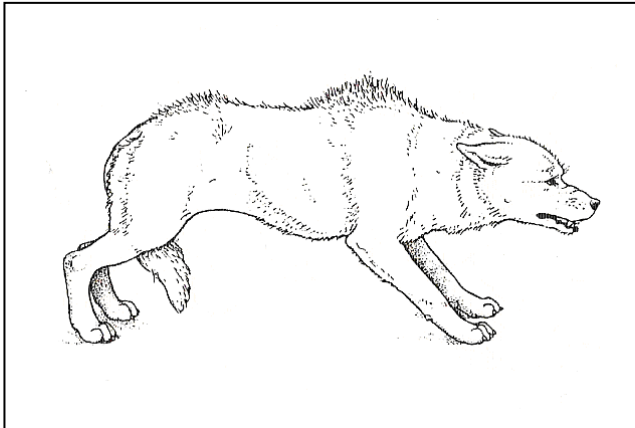

Dominante agressie

Oren naar voor gericht, voorhoofd en neus gerimpeld. Bovenlip opgetrokken, tanden ontbloot. Mond open, mondhoeken naar voor. Stijve houding, enigszins naar voor gebogen. Staart en staartharen overeind. Rughaar rechtop.

Dit zijn de signalen van een zeer dominant en zelfzeker dier dat

uiting geeft aan zijn sociale dominantie en dreigende agressie wanneer hij uitgedaagd wordt.

Angstgressie

Oren naar achter, grote pupillen, gerimpelde neus. Bovenlip enigszins opgetrokken, mondhoeken naar achter. Staart tussen de benen, lichaam klein gemaakt. Haren overeind.

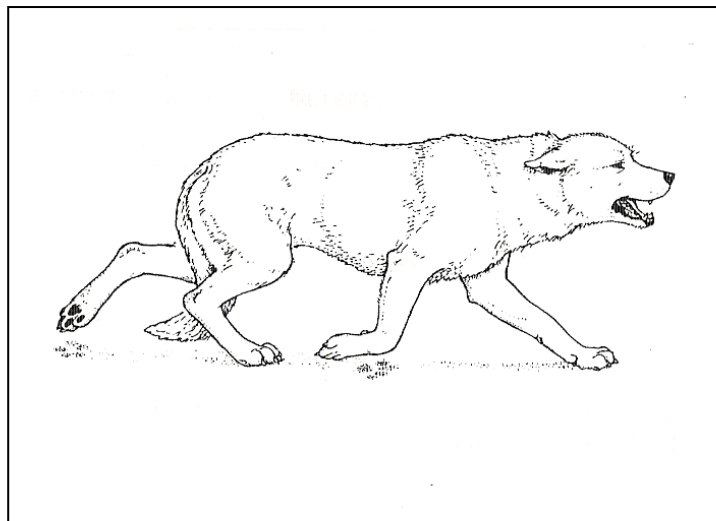
Deze signalen maken duidelijk dat de

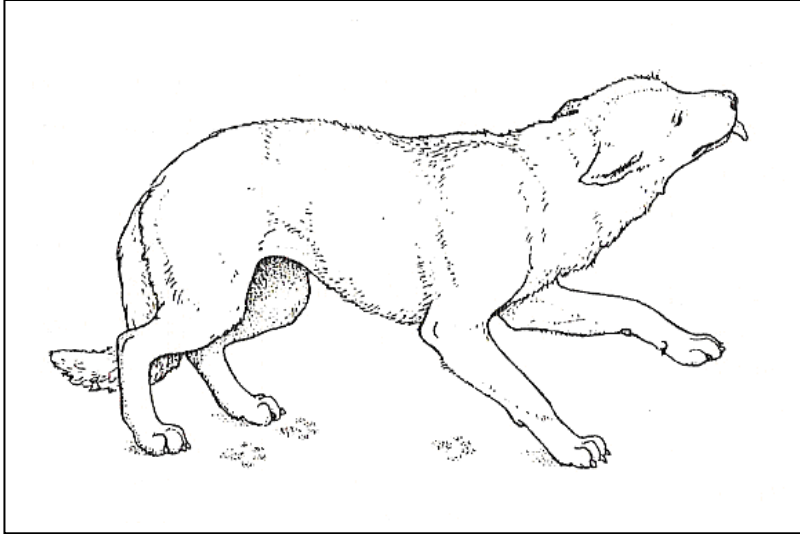
hond weliswaar bang is maar niet volledig ondergeschikt en dat hij bereid is om aan te vallen wanneer hij daartoe gedwongen wordt.

Stress en angst

Oren naar achter. Grote pupillen. Snel hijgend, de mondhoeken naar achter. Zwetende voetzolen. Staart bijna tussen de benen. Lichaam klein gemaakt.

Dit zijn de signalen die duidelijk maken dat de hond onder spanning staat. De oorzaak daarvan kan van alles in de omgeving zijn.

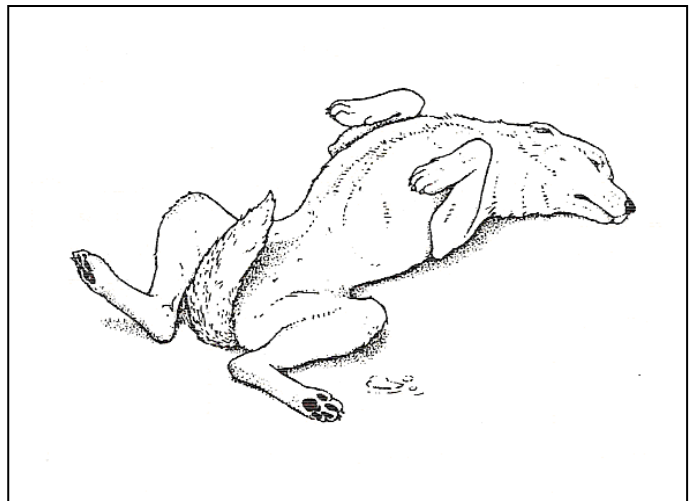
Angst en onderwerping

Oren naar achter, oogcontact kort en indirect. Likt het gezicht van de dominante hond of eigen lippen; Mondhoeken naar achter. Voorpoot geheven. Mogelijk zwetende voetzolen. Staart naar beneden. Lichaam klein gemaakt.

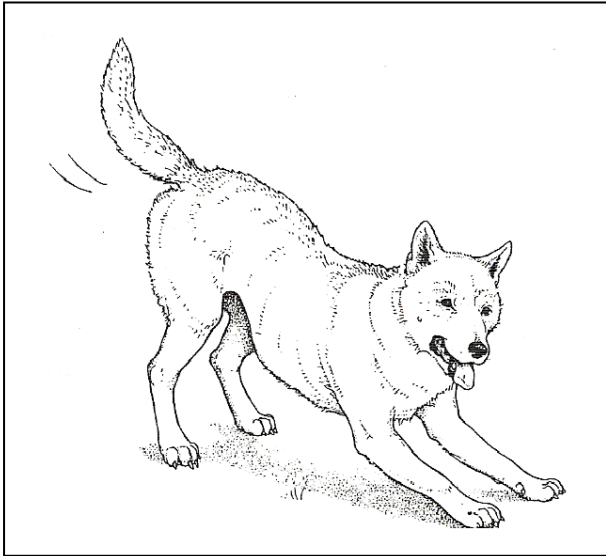
Uit de signalen blijkt dat de hond bang is en zich onderwerpt. Doorgaans zijn deze signalen bedoeld als vredelievend gebaar tegenover een hoger geplaatste om bedreigingen of uitdagingen te vermijden.

Buitengewone angst, totale onderwerping

Oren plat naar achter. Hoofd afgewend om direct oogcontact te vermijden. Ogen gedeeltelijk gesloten. Neus en voorhoofd glad. Mondhoeken naar achter. Staart tussen de benen. Rolt zich op de rug en stelt keel en onderbuik bloot.

Deze signalen duiden op totale overgave en onderworpenheid. De hond bevestigt zijn lagere positie in de rangorde en "knielt" voor de hogergeplaatste om een confrontatie te voorkomen.

Speelbuiging

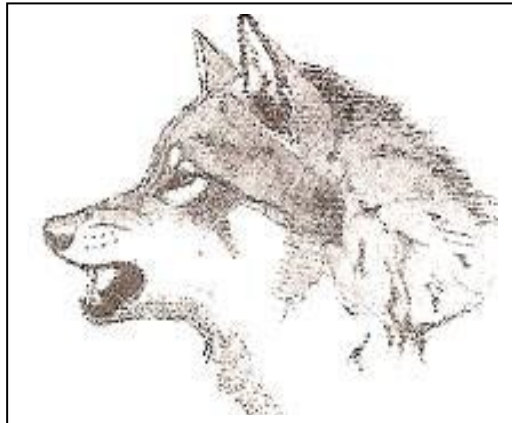
Oren overeind. Grote pupillen. Mond open, tong wellicht zichtbaar. Voorbenen bijna plat op de grond, achterlijf omhoog. Staart omhoog en breeduit kwispelend. De traditionele uitnodiging om te spelen en gepaard gaande met eigenaardig blaffen en speelse aanvallen.

De houding kan tijdens het spel worden gebruikt om duidelijk te maken dat alle "dreigementen" niet ernstig bedoeld zijn.

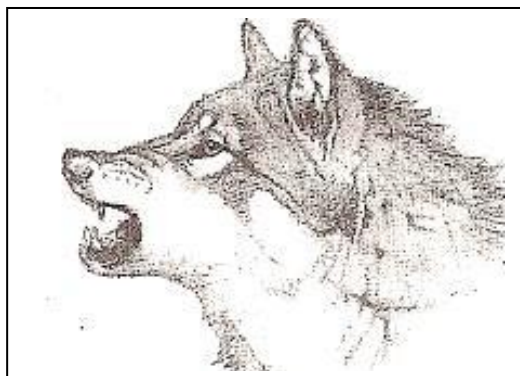
Van neutraal naar dreiging tot echte agressie

Neutraal, zelfverzekerd

Zelfverzekerd dreigen

Dominante agressie

Van onzekerheid naar deemoed, naar agressie uit angst

Onzeker

Deemoedig

Noodweer uitval

Omschrijving lesprogramma's

Puppy - klas:

Voor alle honden die in orde zijn met de inenting van ongeveer 12 weken tot de leeftijd van 5 à 6 maand.

Startende honden ouder dan 5 maanden kunnen tot de leeftijd van 6 maand in de puppy-klas de basis aanleren. Ze kunnen echter niet deelnemen aan het vrij spel. Afwijkingen zijn mogelijk mits toestemming van de hoofdinstructeur.

Spelenderwijs wordt sociaal gedrag aangeleerd met soortgenoten, vreemde personen en vreemde situaties.

Baas en hond maken enthousiast kennis met de dominantieregels.

Hier leggen we de basis voor de verdere training van onze hond.

Aangeleerde bevelen:

- zit
- liggen
- voet
- volgen aan de leiband met eventueel richtingsveranderingen
- apport
- voorstellen van de hond (tandjes tonen en laten aanraken door de instructeur)

Junior - klas:

Voor alle honden uit de puppy-klas ouder dan 5 maanden tot 8 maanden.

Afwijkingen zijn mogelijk mits toestemming van de hoofdinstructeur.

Dit is een tussenklas waar pups op een speelse wijze verder voorbereid worden op de A-klas.

Hier worden de oefeningen van de puppy-klas, in combinatie met sommige oefeningen van de A-klas gegeven.

A - klas:

- Voor alle honden uit de junior-klas ouder dan 8 maanden die nog niet geslaagd zijn voor de overgangsproef A → B.
- Voor alle startende honden ouder dan 6 maanden.

Hier wordt de klemtoon gelegd op de teamvorming tussen baas en hond.

Lessenpakket:

- harmonieus volgen aan de leiband
- volgend aan de leiband met kwartdraai links en rechts
- volgend aan de leiband met halve draai links en rechts
- volgend aan de leiband met keer
- volgen aan de leiband in gewone pas, lichte looppas of vertraagde pas
- voet
- houdingen "liggen" en "zitten" en als gewenning houding "staan"
- voorstellen van de hond
- apport vinden en brengen
- oproepen van de hond tussen een groepje mensen

B - klas:

Voor de al meer gevorderde teams (hond en baas), geslaagd in de overgangsproeven van A naar B.

Enkel voor de combinatie hond-geleider die geslaagd is voor de overgangsproef A → B. De 2de geleider kan in de B-klas trainen, mits de combinatie hond- 2de geleider eveneens geslaagd is voor de overgangsproef.

Details van de overgangsproeven worden verderop in dit boekje beschreven.

Hier worden de lessen van de A-klas aangevuld met meer variatie in de volgoefeningen.

- volgen aan de leiband met de aangeleerde richtingsveranderingen van de A-klas, aangevuld met de volledige draai links of rechts
- volgen zonder leiband, al dan niet met de aangeleerde richtingsveranderingen
- oproepen van de hond in "zit-vóór", steeds afgewerkt met het bevel "voet"
- houdingen "liggen" en "zitten" en "staan"
- 2 minuten liggen op afstand (deze afstand wordt langzaam opgebouwd)
- voorstellen van de hond
- apport vinden en brengen

C - klas:

Voor de gevorderde teams, geslaagd in de overgang van B naar C.

Enkel voor de combinatie hond-geleider die geslaagd is voor de overgangsproef B → C. De 2de geleider kan in de C-klas trainen, mits de combinatie hond-2de geleider eveneens geslaagd is voor de overgangsproef.

Details van de overgangsproeven worden verderop in dit boekje beschreven.

Het lessenpakket wordt hier zodanig samengesteld zodat de baasjes en honden optimaal worden gesteund en opgeleid voor het slagen van de brevetproeven

opgelegd door de Koninklijke Kynologische Unie Sint Hubertus (KKUSH).

Socialisatieproef:

Kan afgelegd worden met elke hond vanaf de leeftijd van 9 maanden.

Deze proef mag maximaal 2 x afgelegd worden en slagen is vereist om te mogen deelnemen aan het "gehoorzaamheidsbrevet".

Gehoorzaamheidsbrevet:

Slagen in deze proeven (opgelegd door de KKUSH) is nodig voor het behalen van het gehoorzaamheidsbrevet. Dit brevet heeft men nodig om te mogen deelnemen aan de gehoorzaamheidswedstrijden (Debutanten, Gehoorzaamheidsprogramma 1 en Gehoorzaamheidsprogramma 2).

Deze proef mag men afleggen zo vaak men wenst.

Details van deze proeven kunnen bekomen worden op simpele aanvraag bij één van onze instructeurs.

Lessenpakket:

- volgen aan de leiband
- volgen zonder leiband
- oproepen van de hond in "zit-vóór", en afwerken met "voet"
- houdingen "liggen" en "zitten" en "staan"
- 2 minuten liggen op afstand
- apporteren
- voorstellen van de hond
- terugsturen "plaats"

Recreanten:

Dit is een alternatief voor de groep Debutanten.

Voor de geleiders en honden die niet (langer) wensen deel te nemen aan het wedstrijdscircuit.

- De hond is in het bezit van een officieel gehoorzaamheidsbrevet met een score van minstens 60% (*totaal: minstens 60%, iedere oefening afzonderlijk: minstens 50%*)

Elke geleider kan trainen in de recreantenklas met de gebrevetteerde hond, mits de combinatie hond-geleider het niveau van de klas niet negatief beïnvloedt.

- De hond is NIET in het bezit van een officieel gehoorzaamheidsbrevet

De hond behaalde tijdens de officiële brevetproef wel een score van minstens 60% (*totaal: minstens 60%, voor 1 oefening werd geen 50% behaald, de*

hond behaalde wel minstens 50% voor de down-oefening). Enkel de combinatie hond-geleider die deelnam aan het officieel gehoorzaamheidsbrevet kan dan trainen in de recreantenklas. De hond moet onder controle staan van de geleider.

OF

De combinatie hond-geleider is geslaagd voor de overgangsproef C → Recreanten. De hond is tevens geslaagd voor de socialisatietest.

De 2de geleider kan in de recreantenklas trainen, mits de combinatie hond-2de geleider eveneens geslaagd is voor de overgangsproef.

De hond moet onder controle staan van de geleider.

Bedoeling is dat men na de C-klas actief blijft oefenen en via nieuwe uitdagingen de samenwerking tussen mens en hond blijft stimuleren.

Debutanten:

Onze school wenst echter een bepaalde "kwaliteit" te handhaven.

Daarom werd beslist om de volgende norm te handhaven: toetreden tot de groep "Debutanten" kan, mits men slaagt voor het gehoorzaamheidsbrevet met minimum 80/100

Elke geleider kan trainen in de D-klas met de gebrevetteerde hond (conform wedstrijdregels KKUSH), mits de combinatie hond-geleider het niveau van de klas niet negatief beïnvloedt.

Honden die niet onder controle staan of weglopen worden niet toegelaten tot de D-klas.

In deze klas worden de oefeningen voor de wedstrijden voor Debutanten geoefend en verbeterd.

Details van de proeven voor het gehoorzaamheidsbrevet kunnen bekomen worden op simpele aanvraag bij één van onze instructeurs.

Lessenpakket:

- volgen aan de leiband
- volgen zonder leiband
- oproepen van de hond in "zit voor", en afgewerken met "voet" met onderbreking
- houdingen "liggen" en "zitten" en "staan"
- 2 minuten liggen op afstand
- apporteren
- terugsturen "plaats"

Programma 1:

Onze school wenst echter een bepaalde "kwaliteit" te handhaven.

Daarom werd beslist om de volgende norm te handhaven: toetreden tot de groep "Programma 1" kan, mits men 10 x een resultaat behaald van 85/100 bij de wedstrijden "Debutanten", waarvan 5 resultaten boven de 90/100.

In deze klas worden de oefeningen voor de wedstrijden voor Gehoorzaamheidsprogramma 1 geoefend en geperfectioneerd.

Afstanden, tijd en moeilijkheidsgraad worden opgedreven, toestellen worden gebruikt, een uitdaging voor baas en hond, die ondertussen een hecht team vormen.

Details van deze proeven kunnen bekomen worden op simpele aanvraag bij één van onze instructeurs.

Lessenpakket:

- volgen aan de leiband
- volgen zonder leiband
- oproepen van de hond in "zit-vóór" en afwerken met "voet" met onderbreking
- houdingen "liggen" en "zitten" en "staan"
- 2 minuten liggen op afstand
- apporteren
- terugsturen "plaats"

Programma 2:

De hond behaalde tijdens de officiële wedstrijden in het GP1-programma 5 x 90/100.

Vanaf nu moet de hond zelf leren beslissingen nemen. Hij moet een verloren voorwerp zoeken en met vreemde apporten werken.

In deze klas worden de oefeningen voor de wedstrijden voor Gehoorzaamheidsprogramma 2 geoefend en geperfectioneerd.

Details van deze proeven kunnen bekomen worden op simpele aanvraag bij één van onze instructeurs.

Lessenpakket:

- volgen zonder leiband
- apporteren

- houdingen
- ter plaatse blijven
- terugsturen "plaats"
- terugbrengen van een verloren voorwerp "stokje"

Overgangsproef van A / Juniors naar B klas

Algemeen:

De overgangsproef geldt enkel voor het duo dat het resultaat heeft behaald en niet voor andere geleiders met dezelfde hond.

Zonder geldige lidkaart kan je niet deelnemen aan de proef. Deze moet voorgelegd worden bij inschrijving.

Voorafgaand aan het uitvoeren van de proef, wordt elke oefening steeds uitgelegd door een instructeur. Je kan dan steeds meer uitleg vragen.

Je verliest alle punten door:

Het werken met snoep (voor de volledige overgangsproef)

Aanraken van de hond tijdens de oefening (voor deze oefening)

Er moet gewerkt worden met loshangende lijn. Lijn met 2 handen vasthouden mag.

Om te slagen in de overgangsproef moet het team minstens

50% van de punten behalen per oefening en

60% op het totaal van de te behalen punten.

Er is één herkansing mogelijk op één van de oefeningen en dit voor de helft van de punten.

Plasjes en hoopjes op het terrein: - 3 punten (Algemene Houding) + € 0,50 boete.

1. Voorstellen van de hond - 10 pt

Tanden tonen van de hond: links, rechts & vooraan. Daarna de hond in houding recht vragen (de geleider mag de hond helpen in de houding recht te komen). De instructeur moet de hond kunnen aaien. De geleider mag het hoofd van de hond vasthouden.

Strafbepaling

Enkel bij agressief gedrag 0/10

Bij moeilijke uitvoering: -2

Wat als men de hond niet kan aaien -4

2. Volgen aan de leiband - 15 pt

De hond en geleider moeten een parcours afleggen in een Z vorm met rechte

hoeken. Elk been van de Z bedraagt zeven meter. Het totale parcours bedraagt ongeveer 40 meter. De geleider mag spreken tegen de hond.

Bevelen zoals "dicht" zijn niet toegelaten.

De leiband moet doorhangen maar mag met 2 handen vastgehouden worden.

De oefening eindigt met de hond te belonen (je mag hierbij aanraken)

Daarna aan de voet vragen. Telt niet voor punten (je mag aanraken om te corrigeren)

Strafbepaling

Elk bijbevel of gebaar: -1 punt

Ruk: -1 punt

0,5 meter: -1 punt (Wanneer de hond de intentie heeft om mooi te volgen dan kan een 0,5 meter getolereerd worden)

Voortdurend gestrekte leiband: geen punten

3. Verdraagzaamheid - 10 pt

Hond en geleider gaan de rij voorlans af. Bij de laatste geleider gekomen de rij volledig slalommen. De hond mag niet (zeer) agressief uit de hoek komen tegenover de andere honden en de geleiders. Ook honden van de geleiders die in de rij staan mogen niet (zeer) agressief overkomen.

De geleiders die in de rij staan mogen het hoofd van de hond vasthouden.

Strafbepaling

(zeer) agressief gedrag betekent verlies van alle punten

4. Houdingen - 10 pt

Houding zit is de beginhouding, daarna houding liggen. Puntenverdeling: houding zit = 4 punten, houding liggen = 6 punten

De eerste houding moet uitgevoerd worden, anders nul op deze oefening (maximaal 3 bijbevelen bij houding zit)

Strafbepaling

Elk bijbevel of gebaar is -1 punt

Ruk aan de leiband bij de eerste houding: -2

Bij de houdingen 'liggen' is het niet toegelaten om een ruk te geven of te helpen met de leiband: verlies van alle punten.

5. Down 30 seconden - 10pt

De hond moet 30 seconden aan de leiband naast de geleider blijven liggen.

Strafbepaling

Indien de hond uit de lighouding komt tijdens de 30 sec.: verlies van alle punten
Elk gebaar of bijbevel -1 punt.

6. Apport - 10 pt

De geleider werpt het voorwerp ongeveer 10 meter weg op teken van de instructeur. De hond mag mee vertrekken.

De hond moet het voorwerp binnen de 30 sec. en binnen de 3 meter brengen.

De geleider mag bijbevelen geven om de hond te lokken en mag ook van de hond weglopen.

Naar de hond toe lopen is niet toegestaan.

Strafbepaling

Bijbevel: gratis

De hond moet het voorwerp brengen anders -1 punt per meter met een maximum van 3 meter

Laat vallen: -1 punt

Het apport niet brengen binnen de 3 m en binnen de 30 seconden: verlies van alle punten.

De hond vindt het apport en raapt deze op, maar brengt hem niet terug: brengt 3 punten op.

7. Terugroepen van de hond - 10 pt

De geleider laat zijn hond achter bij de instructeur.

Op 10 meter afstand gaat de geleider achter 2 of meerdere personen staan (eventueel in cirkel). Bij het oproepen van de hond mag **een speeltje** gebruikt worden om de hond te lokken. De hond moet binnen de 20 sec. bij de geleider zijn.

Strafbepaling

Indien de hond niet komt binnen de gestelde tijd (20 sec.): verlies van alle punten.

Overgangsproef van B naar C Klas

Algemeen:

De overgangsproef geldt enkel voor het duo dat het resultaat heeft behaald en niet voor andere geleiders met dezelfde hond.

Zonder geldige lidkaart kan je niet deelnemen aan de proef. Deze moet voorgelegd worden bij inschrijving.

Voorafgaand aan het uitvoeren van de proef, wordt elke oefening steeds uitgelegd door een instructeur. Je kan dan steeds meer uitleg vragen.

Er moet gewerkt worden met loshangende lijn, steeds in linkerhand. (of de rechterhand voor rechts-geleiders)

Bij de oefeningen 2. Volgen in vrijheid, 5. Down 2 minuten, 6. Apport en 7. Oproepen in zit-vóór moet de leiband volledig af en weggestoken worden.

Je verliest alle punten door:

Het werken met snoep (voor de volledige overgangsproef)

Aanraken van de hond tijdens de oefening (voor deze oefening)

Om te slagen in de overgangsproef moet het team minstens

50% van de punten behalen per oefening en

60% op het totaal van de te behalen punten.

Er is één herkansing mogelijk op één van de oefeningen en dit voor de helft van de punten.

Plasjes en hoopjes op het terrein: - 3 punten (Algemene Houding) + € 0,50 boete.

1. Voorstellen van de hond - 10pt

Tanden tonen van de hond: links, rechts & vooraan. Daarna de hond in houding recht vragen (de geleider mag de hond helpen in de houding recht te komen). De instructeur moet de hond kunnen aaien. De geleider mag het hoofd van de hond vasthouden.

Strafbepaling

bij agressief gedrag 0/10

niet kunnen aanraken 0/10

2. Volgen aan de leiband - 15pt

Hond en geleider gaan de rij voorlangs af. Bij de laatste geleider gekomen de rij volledig slalommen.

De geleiders die in de rij staan mogen het hoofd van de hond vasthouden. De hond vertrekt vanuit voet.

De leiband moet men steeds in linkerhand houden (rechterhand voor rechts-geleiders).

Men mag niet praten tegen de hond tijdens de oefening.

De oefening eindigt met de hond te belonen (je mag hierbij aanraken)

Daarna hond aan de voet vragen. Telt niet voor punten (je mag aanraken om te corrigeren).

Strafbepaling

Elk bijbevel of gebaar: -1 punt

Ruk: -1 punt

0,5 meter: -1 punt

1 meter -2 punten

Als de hond constant op 1 meter loopt: -5 punten

Honden die uitvliegen of agressie vertonen: verlies van alle punten (ook voor deze die in de rij staan).

3. Volgen in vrijheid - 15pt

Hond en geleider moeten een parcours afleggen in een L-vorm van ongeveer 30 meter (heen en terug). De geleider mag spreken tegen de hond. Bevelen zoals "dicht!" zijn niet toegestaan. De hond vertrekt vanuit voet.

De oefening eindigt met de hond in zit.

Strafbepaling

Bijbevel: -1 punt

Bijbevel gebaar: -1 punt

0,5 meter: -1 punt. Indien de hond aanstalten maakt om goed te volgen kan een halve meter getolereerd worden.

1 meter -2 punt

Als de hond constant op 1 meter loopt: -5 punt

Geen zit op einde oefening: - 1 punt

4. Houdingen - 10pt

Houding zit is de beginhouding, daarna worden de houdingen liggen en recht gevraagd (altijd in deze volgorde).

Puntenverdeling: 3 punten voor de houding zit, 3 punten voor de houding liggen en 4 punten voor de houding recht.

De hond moet niet naast de geleider zitten, mag ook voor de geleider.

De hond moet de drie houdingen doen om te slagen voor deze proef.

Strafbepaling

Bijbevel: -1 punt

Bijbevel gebaar: -1 punt

Ruk aan de leiband bij de eerste houding -1 punt

Bij de houdingen liggen of recht is het niet toegelaten om een ruk te geven of te helpen met de leiband: verlies van alle punten.

5. Down 2 minuten - 10pt

De hond moet 2 minuten blijven liggen op een afstand van 5 meter tussen de hond en geleider. De hond blijft liggen tot de geleider terug naast de hond staat en hem heeft beloond.

Strafbepaling

Indien de hond van houding verandert: -2 punten

Indien de hond vooruit kruipt: -1 punt per meter met een maximum van 3 meter (daarna verlies van alle punten)

Bijbevel op afstand: -2 punt

Bijbevel gebaar op afstand: -2 punt

Indien de hond naar de geleider komt moet deze direct aangelijnd worden zodat hij de anderen niet stoort tijdens de oefening.

Als de hond gaat lopen en de anderen gaat storen wordt de oefening volledig hernomen zonder verlies van punten, behalve voor de hond die gaat lopen.

6. Apport - 15pt

De hond moet een voorwerp gaan halen en dit wordt ongeveer 10 meter weggegooid. De hond mag mee vertrekken.

De geleider mag van houding veranderen (hurken) als de hond vertrokken is.

Men krijgt 5 gratis bijbevelen om de hond aan te moedigen om het voorwerp te brengen. De geleider mag een paar passen achteruit gaan.

De hond moet het voorwerp binnen de 30 sec. en binnen 3 meter brengen.

1. Strafbepaling

Bijbevelen: 5 gratis, daarna -1 punt per bijbevel

De hond moet het voorwerp brengen, anders -1 punt per meter met een maximum van 3 meter

De hond laat het apport vallen: -1 punt

Het apport niet brengen binnen de 30 sec. en binnen 3 m. : verlies van alle punten.

De hond vindt het apport en raapt deze op, maar brengt hem niet terug: brengt 3 punten op.

7. Oproepen in zit-vóór en voet - 15pt

De hond wordt achtergelaten in de houding die de geleider verkiest en gaat op ongeveer 15 meter voor de hond staan op aangeven van de instructeur.

Eerst wordt een stap gezet (zoals toegelaten op brevet), en dan pas mag "wacht" of "blijf" gezegd worden.

Men krijgt 5 gratis bijbevelen om de hond te laten wachten. Gebaren of gebruik van de stem tellen telkens als bijbevel.

Men mag achterwaarts weggaan van de hond en/of omkijken-omdraaien naar de hond.

De hond moet na bevel vlot naar de geleider komen.

Men mag de hond lokken (dit gedurende 5 seconden) en binnen de meter mag een gratis bevel geven van zit-vóór.

Op teken van de instructeur geeft de geleider het (gratis) bevel tot voet.

De voet moet niet correct zijn maar de hond moet wel de beweging maken om aan de voet te komen. Na bevel van de instructeur de hond wel mooi aan de voet plaatsen (telt niet mee voor punten en aanraken mag)

Strafbepaling

Niet vlot komen: -1 punt (tempo)

Geen zit-vóór (zoals beschreven hierboven): -1 punt

Geen voet (zoals beschreven hierboven): -1 punt

Elk bijbevel of gebaar: -1 punt

De hond vertrekt vóór het bevel van de geleider: herplaatsing: -2 punten

Bij de tweede herplaatsing: -5 punten

De hond komt niet rechtstreeks: loopt duidelijk voorbij de geleider, meer dan 5 meter: -2 punten

De hond is niet binnen de 20 seconden bij de geleider aankomen in zitvoor: verlies van alle punten.

8. Van zit naar lig op 5 meter afstand - 10pt

De hond wordt achtergelaten in zit houding.

De geleider gaat ongeveer 5 meter afstand staan en op teken van de instructeur geeft de geleider het bevel tot liggen. De hond blijft liggen tot de geleider terug naast de hond staat en hem heeft beloond.

Strafbepaling

Herplaatsen van de hond (hond gaat liggen voor bevel): - 2 punten

Bijbevel: -1 punt

Bijbevel gebaar: -1 punt

Indien de hond vooruitkomt: -1 punt per meter met maximum van 3 meter.
De hond komt recht voordat de geleider hem heeft beloond: verlies van alle punten.

Terrein-reglement

1. Wat houdt het lidmaatschap van de HUL in?

- Elke geleider gaat bij betaling van zijn lidmaatschap bij Honden Unief Leuven akkoord met het terreinreglement.
- Elke geleider dient steeds in het bezit te zijn van zijn lidkaart, deze moet op vraag altijd kunnen getoond worden.
- Het lidmaatschap eindigt door opzegging door het lid of door het niet vereffenen van het lidmaatschap op de vervaldatum of door opzegging namens de vereniging.
- Elk lid kan te allen tijde uit de vereniging treden, doch zonder opeisbaarheid van het lidgeld.

2. Welke zijn de verantwoordelijkheden van de geleiders?

- In de straten en omgeving rond de terreinen mogen de honden niet loslopen, dit is trouwens wettelijk ook niet toegelaten. Wanneer je je hond toch laat loslopen buiten het terrein is dit op eigen risico en valt een eventueel ongeval buiten de verantwoordelijkheid van de HUL.
- Elke geleider blijft persoonlijk verantwoordelijk voor de schade veroorzaakt door zijn hond. De geleider is daarom verplicht zich in regel te stellen met zijn familiale verzekering.

3. Toelatingsvoorwaarden

- Elke geleider moet minimum 14 jaar oud zijn en de hond fysiek aankunnen.
- Loopse teven worden niet toegelaten op de terreinen, parking, noch in de kantine.
- Buiten de lessen is het verboden de terreinen te gebruiken.
- Worden niet toegelaten tot de terreinen noch in de kantine: agressieve en/of bijtende honden, niet-verzorgde honden, loopse teven, duidelijk waarneembare zieke of gekwetste honden, honden die drager zijn van een besmettelijke ziekte (vb. kennelhoest), vlooien of andere parasieten.
- Elke hond die het terrein betreedt, moet de wettelijk verplichte inentingen én inenting tegen kennelhoest gekregen hebben. Deze inentingen dienen jaarlijks hernieuwd te worden.
- Tijdens de lessen zijn kinderen of partners niet toegelaten op de trainingsvelden. Tevens is het verboden te spelen op en met de toestellen. Ouders blijven steeds verantwoordelijk voor hun kinderen.

- Het is aan de geleiders niet toegelaten om met een hond van een andere geleider de lessen te volgen. Uitzondering hierop zijn de 2^e en bijkomende geleiders van dezelfde hond.
- Geleiders onder invloed van alcohol en/of drugs worden niet toegelaten.
- Roken (ook elektronisch) wordt niet toegelaten op de terreinen
- Nieuwe leden/geleiders met niet-gebrevetteerde honden starten in de A-klas, onafhankelijk van de leeftijd van de hond.

4. Wat met de overgangsproeven?

- Voorafgaand aan de overgangsproeven wordt de lidkaart door de deelnemende geleiders spontaan aangeboden.
- Het bereikte resultaat is evenredig met het geduld, de consequentie en het vertrouwen van de geleider. Ook het thuis oefenen ligt op de weg naar succes.
- De overgang naar een andere groep (A en Juniors => B en B => C) wordt beslist na afname van een overgangsproef door minstens twee instructeurs.
- Honden die slagen, maar die tijdens het volgen van de lessen toch blijken te geven van onvoldoende rijpheid, kunnen steeds teruggestuurd worden naar de vorige klas. Deze beslissing wordt na overleg binnen de instructeursvergadering door de hoofdinstructeur meegedeeld. Deze geleider moet de overgangsproef in dat geval opnieuw afleggen.
- Er kan slechts aan één overgangsproef of HUL-brevet proef deelgenomen worden per dag door dezelfde combinatie hond-geleider.

5. Aandachtspunten tijdens de lessen?

5.1. Tijdige aanwezigheid

- De geleiders respecteren de beginuren van de lessen. Zij worden verzocht op tijd te komen zodat hun hond nog rustig zijn behoefte kan doen vóór de les begint.
- Indien er door omstandigheden te laat gekomen wordt, wacht de geleider aan de ingang van het terrein op het teken van de instructeur om zich bij de les aan te sluiten.

5.2. Hygiëne

- Zowel in als buiten de les worden de geleiders verzocht de behoeften van hun honden onmiddellijk op te ruimen en deze te deponeren op de daarvoor voorziene plaatsen. Om de hond zijn behoefte te kunnen laten doen, is er een specifiek afgebakend terrein voorzien. Hier geldt

echter ook de regel van het opruimen van de behoefte.

- Wanneer een hond toch zijn behoefte doet op het terrein en/of toegangswegen naar de terreinen, zal de geleider € 0,50 boete betalen aan de instructeur. Deze laatste deponeert de boete in het hiervoor voorziene spaarbakje van de HUL.

5.3. Gedragsregels

- Elke geleider let erop dat de toegangspoortjes van het terrein steeds gesloten worden na elke doortocht.
- Agressief gedrag naar honden en/of personen wordt niet getolereerd. Deze geleiders kunnen onmiddellijk uit de les gezet worden.
- Er wordt gewerkt met een voldoende lange lijn en een geschikte halsband. Prikbanden of tuigjes worden niet toegelaten, ook niet indien deze omgekeerd worden gedragen.

5.4. Tijdens de lessen

- Tijdens de les zijn enkel de lesgevers en de geleiders met hun honden op het terrein toegelaten.
- Per les kan één geleider slechts met één hond les volgen. Ook het wisselen van geleider tijdens eenzelfde les wordt niet toegestaan tenzij wegens overmacht.
- De geleiders houden zich aan de les zoals die door de instructeur wordt gegeven en blijven te allen tijde beleefd tegen elkaar. Indien er toch een meningsverschil optreedt, wordt dit buiten de les besproken.
- Een oefening is slechts geslaagd als de hond de kans krijgt deze te beëindigen met een positief resultaat. De geleiders vergeten nooit hun hond te belonen.
- Goede geleiders beschouwen hun hond als een echte vriend en niet als een uitlaatklep voor hun slecht humeur.

6. De kantine

- Honden zijn toegelaten in de kantine en terras, maar moeten wel aangeliend en rustig blijven.
- Dranken worden afgehaald aan de toeg en leeggoed wordt teruggebracht.
- De geleiders brengen hun eigen drinkbakje mee en laten hun honden drinken buiten de kantine, waar watertoevoer is voorzien.

De HUL in een notendop

Maatschappelijke zetel:

Langekant 36, 3220 Holsbeek

Ondernemingsnr. 0452951002

KKUSH - nr. 1035

hondenuniefleuven@gmail.com

www.hondenuniefleuven.be

www.facebook.com/hondenuniefleuven